Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 3. septembra 2020 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Odpad – Preprava – Nariadenie (ES) č. 1013/2006 – Odpad, ktorý podlieha postupu predchádzajúceho písomného oznámenia a súhlasu – Článok 1 ods. 3 – Preprava, ktorá podlieha požiadavkám na schválenie – Smernica 2008/98/ES – Článok 5 ods. 1 – Pojem ‚vedľajšie produkty' – Nariadenie (ES) č. 1069/2009 – Článok 3 ods. 1 – Pojem ‚vedľajšie živočíšne produkty' – Preprava zmesi vedľajších živočíšnych produktov a iného materiálu"

V spojených veciach C-21/19 až C-23/19,

ktorých predmetom sú tri návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podané rozhodnutiami Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden (Odvolací súd Arnhem-Leuvarde, Holandsko) z 19. decembra 2018 a doručené Súdnemu dvoru 15. januára 2019, ktoré súvisia s trestnými konaniami proti:

**XN** (C-21/19),

**YO** (C-22/19),

**P. F. Kamstra Recycling BV** (C-23/19),

za účasti:

**Openbaar Ministerie,**

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory E. Regan, sudcovia I. Jarukaitis, E. Juhász, M. Ilešič a C. Lycourgos (spravodajca),

generálny advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 4. decembra 2019,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– XN, YO a P.F. Kamstra Recycling BV, v zastúpení: M. J. J. E. Stassen a R. Laan, advocaten,

– Openbaar Ministerie, v zastúpení: A. C. L. van Holland, splnomocnený zástupca,

* Jazyk konania: holandčina.

– holandská vláda, v zastúpení: M. K. Bulterman, C. S. Schillemans a M. H. S. Gijzen, splnomocnené zástupkyne,

– francúzska vláda, v zastúpení: J. Traband, D. Colas, A.-L. Desjonquères a C. Mosser, splnomocnení zástupcovia,

– rakúska vláda, v zastúpení: J. Schmoll a G. Hesse, splnomocnení zástupcovia,

– Európska komisia, v zastúpení: W. Farrell, F. Thiran a L. Haasbeek, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 19. marca 2020,

vyhlásil tento

## Rozsudok

1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článku 1 ods. 3 písm. d) nariadenia (ES) č. 1013/2006 Európskeho parlamentu a Rady zo 14. júna 2006 o preprave odpadu (Ú. v. EÚ L 190, 2006, s. 1), zmeneného nariadením Komisie (EÚ) č. 135/2012 zo 16. februára 2012 (Ú. v. EÚ L 46, 2012, s. 30) (ďalej len „nariadenie č. 1013/2006“), článku 5 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 312, 2008, s. 3), ako aj nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 z 21. októbra 2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov neurčených na ľudskú spotrebu a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1774/2002 (nariadenie o vedľajších živočíšnych produktoch) (Ú. v. EÚ L 300, 2009, s. 1).

2 Tieto návrhy boli podané v rámci trestných konaní vedených proti XN, YO a P. F. Kamstra Recycling BV vo veci prepravy zmesí vedľajších živočíšnych produktov a iných materiálov z Holandska do Nemecka.

## Právny rámec

### *Právo Únie*

*Nariadenie č. 1013/2006*

3 Článok 1 ods. 1 až 3 nariadenia č. 1013/2006 stanovuje:

„1. Týmto nariadením sa zavádzajú postupy a kontrolné režimy prepravy odpadu v závislosti od pôvodu, miesta určenia a trasy prepravy, druhu prepravovaného odpadu a typu predpísaného nakladania s odpadom na mieste jeho určenia.

2. Toto nariadenie sa uplatňuje na prepravu odpadu:

a) medzi členskými štátmi, v rámci Spoločenstva…

…

3. Z rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia sa vylučuje:

…

d) preprava, ktorá podlieha požiadavkám na schválenie uvedeným v nariadení (ES) č. 1774/2002 [Európskeho parlamentu a Rady z 3. októbra 2002, ktorým sa stanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa živočíšnych vedľajších produktov neurčených pre ľudskú spotrebu (Ú. v. ES L 273, 2002, s. 1; Mim. vyd. 03/037, s. 92)];

…“

4 Článok 2 nariadenia č. 1013/2006 stanovuje:

„Na účely tohto nariadenia:

1. ‚odpad‘ je odpad, ako je definovaný v článku 1 ods. 1 písm. a) smernice [Európskeho parlamentu a Rady] 2006/12/ES [z 5. apríla 2006 o odpadoch (Ú. v. EÚ L 114, 2006, s. 9)];

…

34) ‚preprava‘ je doprava odpadu určeného na zhodnotenie alebo zneškodnenie, pričom sa preprava plánuje alebo uskutočňuje:
a) medzi krajinou a inou krajinou…

…“

*Smernica 2008/98*

5 Článok 2 ods. 2 smernice 2008/98 stanovuje:

„Z rozsahu pôsobnosti tejto smernice sa do tej miery, v akej sa na ne vzťahujú iné právne predpisy Spoločenstva, vynímajú:

…

b) živočíšne vedľajšie produkty vrátane spracovaných produktov, na ktoré sa vzťahuje nariadenie [č. 1774/2002], okrem tých, ktoré sú určené na spálenie, skládkovanie alebo použitie v zariadeniach na výrobu bioplynu alebo kompostu;

…“

6 Článok 3 tejto smernice, nazvaný „Vymedzenie pojmov“, stanovuje:

„Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. ‚odpad‘ je každá látka alebo vec, ktorej sa držiteľ zbavuje, chce sa jej zbaviť, alebo je povinný sa jej zbaviť;

…“

7 Podľa článku 5 uvedenej smernice, nazvaného „Vedľajšie produkty“, platí, že:

„1. Látka alebo vec, ktorá je výsledkom výrobného procesu, ktorého primárnym cieľom nie je výroba tejto veci, sa môže považovať za vedľajší produkt a nie za odpad, ako sa uvádza v článku 3 bode 1, iba ak sú splnené tieto podmienky:

a) ďalšie používanie látky alebo veci je isté;

b) látka alebo vec sa môže použiť priamo bez ďalšieho spracovania iného ako bežný priemyselný postup;

c) látka alebo vec sa vyrába ako neoddeliteľná súčasť výrobného procesu; a

d) ďalšie použitie je zákonné, t. j. látka alebo vec spĺňa všetky relevantné požiadavky pre konkrétne použitie z hľadiska výrobku, ochrany životného prostredia a zdravia a nepovedie k celkovým nepriaznivým vplyvom na životné prostredie alebo zdravie ľudí.

…“

*Právna úprava týkajúca sa vedľajších živočíšnych produktov*

*– Nariadenie č. 1774/2002*

8 Článok 2 nariadenia č. 1774/2002 s názvom „Definície“ stanovoval:

„1. Na účely tohto nariadenia platia nasledujúce definície:

a) živočíšne vedľajšie produkty: celé telá alebo časti zvierat alebo výrobky živočíšneho pôvodu uvedené v článkoch 4, 5 a 6 neurčené na ľudskú spotrebu vrátane vajíčok, embryí a spermií;

…

d) materiál skupiny 3: živočíšne vedľajšie produkty uvedené v článku 6;

…“

9 Článok 6 tohto nariadenia, nazvaný „Materiál kategórie 3“, stanovoval, že „materiál kategórie 3 zahŕňa živočíšne vedľajšie produkty s nasledujúcou charakteristikou alebo všetky materiály obsahujúce tieto vedľajšie produkty“. Výraz „alebo všetky materiály obsahujúce tieto vedľajšie produkty“ sa tiež používal na definovanie materiálov kategórie 1 a 2 v článkoch 4 a 5 uvedeného nariadenia.

10 Článok 8 nariadenia č. 1774/2002 s názvom „Odosielanie živočíšnych vedľajších produktov a spracovaných výrobkov do iných členských štátov“ v odseku 2 stanovoval, že prijatie materiálu kategórie 1 a kategórie 2, spracovaných výrobkov pochádzajúcich z týchto materiálov a spracovaných živočíšnych bielkovín musí byť povolené členským štátom určenia. Odsek 3 tohto článku 8 stanovoval, že vedľajšie živočíšne produkty a spracované výrobky uvedené v odseku 2 uvedeného článku sa sprevádzajú obchodným dokladom alebo, ak to vyžaduje toto nariadenie, veterinárnym osvedčením a dopravujú priamo do závodu určenia, ktorý musí byť schválený v súlade s tým istým nariadením.

– *Nariadenie č. 1069/2009*

11 V odôvodneniach 5, 6, 57 a 58 nariadenia č. 1069/2009 sa uvádza:

„(5) Hygienické predpisy Spoločenstva, ktoré sa vzťahujú na zber, prepravu, nakladanie, ošetrenie, transformáciu, spracovanie, skladovanie, uvádzanie na trh, distribúciu, používanie alebo odstraňovanie vedľajších živočíšnych produktov by mali byť ustanovené v ucelenom a komplexnom rámci.

(6) Takéto všeobecné pravidlá by mali byť primerané rizikám pre verejné zdravie a zdravie zvierat, ktoré vedľajšie živočíšne produkty predstavujú, keď s nimi prevádzkovatelia prichádzajú do styku v jednotlivých fázach reťazca od zberu po ich použitie alebo odstránenie. V predpisoch by sa takisto mali zohľadniť riziká, ktoré pri týchto činnostiach vznikajú pre životné prostredie. Do rámca Spoločenstva by sa mali zahrnúť hygienické predpisy na uvádzanie vedľajších živočíšnych produktov na trh, ako aj obchodovanie s nimi vo vnútri Spoločenstva a ich prípadný dovoz.

…

(57) V záujme konzistentnosti právnych predpisov Spoločenstva je potrebné objasniť vzťah medzi predpismi ustanovenými v tomto nariadení a právnymi predpismi Spoločenstva o odpadoch…

(58) Ďalej by sa malo zabezpečiť, že vedľajšie živočíšne produkty zmiešané s nebezpečným odpadom uvedeným v rozhodnutí Komisie 2000/532/ES z 3. mája 2000 nahradzujúcim rozhodnutie 94/3/ES, ktorým sa vydáva zoznam odpadov podľa článku 1 písm. a) smernice Rady 75/442/EHS o odpadoch a rozhodnutie Rady 94/904/ES, ktorým sa vydáva zoznam nebezpečných odpadov podľa článku 1 ods. 4 smernice Rady 91/689/EHS o nebezpečných odpadoch [(Ú. v. ES L 226, 2000, s. 3; Mim. vyd. 15/005, s. 151)] alebo ním kontaminované sa… zasielajú medzi členskými štátmi výlučne v súlade s nariadením [č. 1013/2006]…“

12 Článok 1 nariadenia č. 1069/2009 stanovuje:

„Týmto nariadením sa ustanovujú predpisy vzťahujúce sa na verejné zdravie a zdravie zvierat pre vedľajšie živočíšne produkty a odvodené produkty s cieľom predchádzať rizikám pre verejné zdravie a zdravie zvierat pochádzajúcim z týchto produktov a minimalizovať ich, a najmä chrániť bezpečnosť potravinového a krmivového reťazca.“

13 Článok 3 tohto nariadenia stanovuje:

„Na účely tohoto nariadenia sa uplatňujú tieto pojmy:

1. ‚vedľajšie živočíšne produkty‘ sú celé telá zvierat alebo ich časti, produkty živočíšneho pôvodu alebo iné produkty získané zo zvierat, ktoré nie sú určené na ľudskú spotrebu vrátane oocytov, embryí a spermy;

…

27. ‚odpad‘ je odpad v zmysle článku 3 ods. 1 smernice [2008/98].“

14 Článok 7 uvedeného nariadenia s názvom „Kategorizácia vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov“ v odseku 1 stanovuje:

„Vedľajšie živočíšne produkty sa v súlade s článkami 8, 9 a 10 rozdelia do osobitných kategórií, ktoré odrážajú úroveň rizika pre verejné zdravie a zdravie zvierat vznikajúceho pri uvedených vedľajších živočíšnych produktoch.“

15 Ustanovenia článkov 12 až 14 nariadenia č. 1069/2009 stanovujú najmä podmienky, za ktorých sa materiály kategórií 1, 2 a 3 zhodnocujú alebo odstraňujú spoluspaľovaním v prípade, že sú odpadom.

16 Článok 41 tohto nariadenia, nazvaný „Dovoz a tranzit“, v odseku 2 stanovuje:

„Odchylne od odseku 1 sa dovoz a tranzit:

…

b) vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov, ktoré boli zmiešané s ktorýmkoľvek z odpadov označených v rozhodnutí [2000/532] ako rizikový alebo ním kontaminované, uskutočňuje výlučne v súlade s požiadavkami nariadenia [č. 1013/2006].

…“

17 Článok 43 nariadenia č. 1069/2009 s názvom „Vývoz“ v odseku 5 uvádza:

„Odchylne od odsekov 3 a 4 sa vývoz:

…

b) vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov, ktoré boli zmiešané s ktorýmkoľvek z odpadov označených v rozhodnutí [2000/532] ako rizikový alebo ním kontaminované, uskutočňuje výlučne v súlade s požiadavkami nariadenia [č. 1013/2006].“

18 Podľa znenia článku 48 nariadenia č. 1069/2009 s názvom „Kontroly v súvislosti so zasielaním do iných členských štátov“ platí, že:

„1. Pokiaľ má prevádzkovateľ záujem zaslať materiál kategórie 1, materiál kategórie 2 a mäsokostnú múčku alebo živočíšny tuk z materiálov kategórie 1 a kategórie 2 do iného členského štátu, informuje príslušný orgán členského štátu pôvodu a príslušný orgán členského štátu určenia.

Na základe žiadosti prevádzkovateľa členský štát určenia [príslušný orgán členského štátu určenia – *neoficiálny preklad*] v určenej časovej lehote rozhodne:

a) odmietnuť prijatie zásielky;

b) prijať zásielku nepodmienečne alebo

c) podriadiť prijatie zásielky týmto podmienkam:
   i) ak sa v prípade odvodených produktov nevykonala tlaková sterilizácia, musí sa vykonať, alebo
   ii) vedľajšie živočíšne produkty alebo odvodené produkty musia spĺňať všetky podmienky na zaslanie zásielky odôvodnené v záujme ochrany verejného zdravia a zdravia zvierat, aby sa zabezpečilo, že sa s týmito vedľajšími živočíšnymi produktmi a odvodenými produktmi nakladá v súlade s týmto nariadením.

…

6. Odchylne od odsekov 1 až 5 sa zasielajú vedľajšie živočíšne produkty a odvodené produkty uvedené v týchto odsekoch, ktoré boli zmiešané alebo kontaminované odpadom označeným v rozhodnutí [2000/532] ako rizikový, do iných členských štátov len pokiaľ sú splnené požiadavky nariadenia [č. 1013/2006].

…“

– *Nariadenie (EÚ) č. 142/2011*

19 Kapitola III prílohy VIII nariadenia Komisie (EÚ) č. 142/2011 z 25. februára 2011, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 1069/2009 a ktorým sa vykonáva smernica Rady 97/78/ES, pokiaľ ide o určité vzorky a predmety vyňaté spod povinnosti veterinárnych kontrol na hraniciach podľa danej smernice (Ú. v. EÚ L 54, 2011, s. 1), zmeneného vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2019/1084 z 25. júna 2019 (Ú. v. EÚ L 171, 2019, s. 100), obsahuje vzor obchodného dokladu na účely prepravy vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov neurčených na ľudskú spotrebu v súlade s nariadením č. 1069/2009 v rámci Európskej únie. Tento doklad, ktorý musí podľa bodu 4 tejto kapitoly III sprevádzať vedľajšie živočíšne produkty a odvodené produkty počas ich prepravy v rámci Únie, vo svojej poznámke týkajúcej sa kolónky I.31 s názvom „Identifikácia komodít“ uvádza toto:

„… Zvoľte komoditu vybranú z toho zoznamu:… [povaha vedľajších živočíšnych produktov alebo získaných produktov] zmiešané s odpadom, ktorý nie je nebezpečný [kód EURAL]…“

***Holandské právo***

20 § 1.1 ods. 6 Wet milieubeheer (zákon o životnom prostredí) stanovuje:

„… Za odpad sa v nijakom prípade nepovažujú materiály, zmesi alebo veci, ktoré sú vedľajšími produktmi v zmysle článku 5 [smernice 2008/98], pokiaľ tieto vedľajšie produkty spĺňajú podmienky stanovené v uvedenom článku a kritériá uvedené na tento účel vo vykonávacom opatrení prijatom podľa uvedeného článku [smernice 2008/98] alebo vo výnose prijatom ministrom.“

21 § 10.60 ods. 2 tohto zákona stanovuje:

„Zakazuje sa vykonávať činnosti uvedené v článku 2 bode 35 [nariadenia č. 1013/2006, ktorými sa vymedzuje pojem ‚nezákonná preprava‘].“

**Spory vo veciach samých a prejudiciálne otázky**

22 V rámci troch trestných konaní Openbaar Ministerie (prokuratúra, Holandsko) vytýka spoločnosti P. F. Kamstra Recycling a dvom fyzickým osobám, XN a YO, pracujúcim pre túto spoločnosť (ďalej spoločne len „obžalovaní“), že v období od 10. júna 2011 do 19. júna 2012 prevážali z Holandska do Nemecka bez predchádzajúceho oznámenia príslušným orgánom a/alebo bez ich súhlasu podľa nariadenia č. 1013/2006 zmes soľného roztoku a živočíšnych tkanív, zmes odpadového tuku a soľného roztoku, zmes čistiarenského kalu a iného (neznámeho) odpadu, zmes čistiarenského kalu a odpadu (mliečnych výrobkov) a zmes splaškových kalov zo spracovania odpadových vôd a bielkovinového koncentrátu.

23 Vnútroštátny súd uvádza, že minimálne jednu alebo dve z týchto zmesí tvorili sčasti vedľajšie živočíšne produkty a sčasti iný materiál a že v prípade vedľajších živočíšnych produktov išlo o materiál kategórie 3 v zmysle článku 10 nariadenia č. 1069/2009. Uvedené zmesi boli určené na použitie v zariadení na výrobu bioplynu v Nemecku.

24 Tento súd uvádza, že v prejednávaných veciach vzniká otázka, či preprava zmesí uvedených v obžalobách patrí do pôsobnosti nariadenia č. 1013/2006 alebo do pôsobnosti nariadenia č. 1069/2009.

25 Uvádza, že prokuratúra sa domnieva, že nariadenie č. 1013/2006 je uplatniteľné, keďže zmesi, na ktoré sa vzťahuje, musia byť vždy kvalifikované ako „odpad“. Otázka, či ide o vedľajšie živočíšne produkty, sa podľa nej musí posudzovať na základe kritérií uvedených v článku 5 ods. 1 smernice 2008/98, ako aj na základe vymedzenia pojmu „vedľajšie živočíšne produkty“ uvedeného v článku 3 bode 1 nariadenia č. 1069/2009.

26 Vnútroštátny súd dodáva, že obžalovaní sa domnievajú, že v prejednávanej veci sa má uplatniť nariadenie č. 1069/2009, a nie nariadenie č. 1013/2006, keďže zmesi uvedené v obžalobách predstavujú vedľajšie živočíšne produkty. V oblasti vedľajších živočíšnych produktov má totiž nariadenie č. 1069/2009 prednosť pred nariadením č. 1013/2006. V tejto súvislosti obžalovaní zakladajú tvrdenie, podľa ktorého uvedené zmesi predstavujú vedľajšie živočíšne produkty, na definícii pojmu „vedľajšie živočíšne produkty“ uvedenej v predchádzajúcom nariadení týkajúcom sa vedľajších živočíšnych produktov, teda v nariadení č. 1774/2002. Podľa tohto nariadenia pojem „vedľajšie živočíšne produkty“ zahŕňa aj „všetky materiály/všetky zmesi obsahujúce vedľajšie živočíšne produkty“.

27 Vnútroštátny súd spresňuje, že obžalovaní tvrdia, že hoci nariadenie č. 1069/2009 už neuvádza, že materiály, ktoré obsahujú vedľajšie živočíšne produkty, majú byť kvalifikované ako vedľajšie živočíšne produkty, nebolo jeho cieľom zmeniť definíciu pojmu „vedľajšie živočíšne produkty“ uvedenú v nariadení č. 1774/2002. Obžalovaní na podporu tohto stanoviska odkázali na znalecký posudok z 10. marca 2016, ktorého vykonanie nariadil v prvostupňovom konaní Rechtbank Gelderland (súd v Gelderlande, Holandsko). Na zmesi vedľajších živočíšnych produktov (s výnimkou zmesí vedľajších živočíšnych produktov obsahujúcich nebezpečný odpad) sa tak rovnako vzťahuje definícia pojmu „vedľajšie živočíšne produkty“ uvedená v nariadení č. 1069/2009, a to bez ohľadu na podiel vedľajších živočíšnych produktov v zmesi v pomere k iným materiálom.

28 Rechtbank Gelderland (súd v Gelderlande) v nadväznosti na stanovisko uvedené v tomto znaleckom posudku obžalovaných oslobodil spod obžaloby zo skutkov, ktoré im boli vytýkané. Prokuratúra následne podala na vnútroštátny súd odvolanie proti uvedeným rozhodnutiam o oslobodení spod obžaloby.

29 Vnútroštátny súd poznamenáva, že z relevantného právneho rámca vyplýva, že nariadenie č. 1013/2006 sa neuplatňuje na prepravy, ktoré podliehajú režimu požiadaviek na schválenie podľa nariadenia č. 1069/2009. Vzhľadom na stanovisko prokuratúry, ktorá sa domnieva, že materiál, ktorý nemožno kvalifikovať ako „vedľajší produkt“ v zmysle článku 5 ods. 1 smernice 2008/98, predstavuje „odpad“, ktorý patrí do pôsobnosti nariadenia č. 1013/2006, sa vnútroštátny súd predovšetkým pýta, aký je vzťah medzi pojmom „vedľajšie produkty“ uvedeným v článku 5 ods. 1 smernice 2008/98 a pojmom „vedľajšie živočíšne produkty“ uvedeným v nariadení č. 1069/2009. Konkrétne sa pýta, či materiál, ktorý nemožno kvalifikovať ako „vedľajší produkt“ v zmysle tejto smernice, možno predsa len považovať za „vedľajší živočíšny produkt“ v zmysle tohto nariadenia, a teda ho vylúčiť z pôsobnosti nariadenia č. 1013/2006 podľa jeho článku 1 ods. 3 písm. d).

30 Ďalej podľa vnútroštátneho súdu treba poskytnúť výklad článku 1 ods. 3 písm. d) nariadenia č. 1013/2006 s cieľom určiť, ako treba chápať vylúčenie prepravy, ktorá podlieha požiadavkám na schválenie uvedeným v nariadení č. 1069/2009, z pôsobnosti tohto nariadenia. V tejto súvislosti vzniká otázka, či sa toto vylúčenie vzťahuje na prepravu vedľajších živočíšnych produktov medzi dvoma členskými štátmi bez ohľadu na kategóriu, do ktorej tento materiál patrí, alebo iba na prepravu materiálu uvedeného v článku 48 nariadenia č. 1069/2009, ktorá sa obmedzuje na „vedľajšie živočíšne produkty“ alebo „odvodené produkty“ v zmysle tohto ustanovenia, t. j. materiálu kategórie 1, materiálu kategórie 2 a určitých produktov odvodených z týchto materiálov, vrátane spracovaných živočíšnych bielkovín odvodených z materiálu kategórie 3.

31 Vnútroštátny súd sa napokon pýta, či sa má článok 1 ods. 3 písm. d) nariadenia č. 1013/2006 vykladať v tom zmysle, že toto ustanovenie sa vzťahuje aj na prepravu zmesí vedľajších živočíšnych produktov a iných materiálov, a ak áno, či je relevantný podiel, v akom sú vedľajšie živočíšne produkty zastúpené v zmesi v pomere k iným materiálom.

32 Podľa tohto súdu treba v tejto súvislosti určiť, či definícia pojmu „vedľajšie živočíšne produkty“ uvedená v nariadení č. 1069/2009 predstavuje podstatnú zmenu definície v porovnaní s definíciou uvedenou v nariadení č. 1774/2002 v tom zmysle, že podľa nariadenia č. 1069/2009 už určité množstvo materiálu zmiešané s určitým množstvom vedľajšieho živočíšneho produktu už viac nemožno bez ohľadu na pomer medzi týmito dvoma množstvami kvalifikovať ako „vedľajší živočíšny produkt“, takže preprava takejto zmesi patrí do pôsobnosti nariadenia č. 1013/2006. Tvrdí, že doslovný výklad tejto definície uvedenej v nariadení č. 1069/2009 navádza k záveru, že toto nariadenie malo v úmysle vykonať túto zmenu, ale že naopak na základe tvrdení uvedených vyššie, ktoré sa opierajú o znalecký posudok, možno vyvodiť opačný záver.

33 Za týchto okolností Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden (Odvolací súd Arnhem-Leuvarde, Holandsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Platí, že materiál, ktorý nie je vedľajším produktom v zmysle smernice 2008/98, nie je *per definitionem* ani vedľajším živočíšnym produktom v zmysle nariadenia č. 1069/2009, a teda tento materiál nie je vylúčený z pôsobnosti nariadenia č. 1013/2006 podľa článku 1 ods. 3 tohto nariadenia č. 1013/2006? Alebo nie je vylúčené, aby sa na materiál vzťahovala definícia ‚vedľajších živočíšnych produktov‘ v zmysle nariadenia č. 1069/2009, ak takýto materiál nespĺňa podmienky stanovené článkom 5 ods. 1 smernice 2008/98, a teda automaticky nepatrí do pôsobnosti nariadenia č. 1013/2006?

2. Ako sa má chápať pojem preprava, ktorá podlieha požiadavkám na schválenie uvedeným v nariadení č. 1774/2002 (teraz nariadenie č. 1069/2009), v zmysle článku 1 ods. 3 nariadenia č. 1013/2006: Myslí sa tým preprava vedľajších živočíšnych produktov (z jedného štátu do druhého štátu) bez ohľadu na to, do ktorej kategórie tento materiál patrí? Alebo ide o prepravu materiálu uvedeného v článku 48 nariadenia č. 1069/2009 (pôvodne článok 8 nariadenia č. 1774/2002), ktorý sa obmedzuje na vedľajšie živočíšne produkty a odvodené produkty v zmysle tohto ustanovenia, teda na materiál kategórie 1, materiál kategórie 2 a niektoré z nich odvodené produkty vrátane spracovanej živočíšnej bielkoviny pochádzajúcej z materiálu kategórie 3?

3. Ak sa má pod prepravou, ktorá podlieha požiadavkám na schválenie uvedeným v nariadení č. 1774/2002 (teraz nariadenie č. 1069/2009), v zmysle článku 1 ods. 3 úvodnej časti a písm. d) nariadenia č. 1013/2006 chápať preprava vedľajších živočíšnych produktov (z jedného štátu do druhého štátu) bez ohľadu na to, do ktorej kategórie tento materiál patrí, má sa v takomto prípade článok 1 ods. 3 úvodná časť a písm. d) nariadenia č. 1013/2006 tiež vykladať v tom zmysle, že tento pojem sa vzťahuje aj na prepravu zmesí vedľajších živočíšnych produktov a iných materiálov, a ak áno, je relevantný podiel, v akom sú vedľajšie živočíšne produkty zastúpené v zmesi v pomere k iným materiálom? Alebo vedľajší živočíšny produkt stráca v dôsledku zmiešania s iným materiálom povahu vedľajšieho živočíšneho produktu v zmysle nariadenia č. 1069/2009 a stáva sa odpadom v zmysle nariadenia č. 1013/2006?“

## O prejudiciálnych otázkach

### *O prvej otázke*

34 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 5 ods. 1 smernice 2008/98 a článok 3 bod 1 nariadenia č. 1069/2009 majú vykladať v tom zmysle, že materiál, ktorý nemožno kvalifikovať ako „vedľajší produkt“ v zmysle prvého z týchto ustanovení, možno napriek tomu považovať za „vedľajší živočíšny produkt“ v zmysle druhého z uvedených ustanovení.

35 Na jednej strane treba pripomenúť, že podľa článku 5 ods. 1 smernice 2008/98 je „vedľajší produkt“ látka alebo vec, ktorá je výsledkom výrobného procesu, ktorého prvotným účelom nie je výroba danej látky alebo veci a ktorá spĺňa určité podmienky vymenované v tomto článku 5 ods. 1 písm. a) až d). Okrem toho sú „vedľajšie živočíšne produkty“ podľa článku 3 bodu 1 nariadenia č. 1069/2009 celé telá zvierat alebo ich časti, produkty živočíšneho pôvodu alebo iné produkty získané zo zvierat, ktoré nie sú určené na ľudskú spotrebu, vrátane oocytov, embryí a spermy. Z týchto dvoch ustanovení tak vyplýva, ako uviedol generálny advokát v bode 39 svojich návrhov, že pojem „vedľajšie produkty“ uvedený v článku 5 ods. 1 smernice 2008/98 a pojem „vedľajšie živočíšne produkty“ definovaný v článku 3 bode 1 nariadenia č. 1069/2009 sa nezhodujú a nijako neodkazujú jeden na druhý.

36 Na druhej strane článok 5 ods. 1 smernice 2008/98 stanovuje, že látka, ktorá predstavuje „vedľajší produkt“ v zmysle tohto ustanovenia, sa nepovažuje za odpad, ktorý patrí do pôsobnosti tejto smernice. Podľa uvedeného ustanovenia sa teda pojmy „vedľajší produkt“ a „odpad“, uvedené v smernici 2008/98, navzájom vylučujú.

37 Naopak, z článkov 12 až 14 nariadenia č. 1069/2009, keďže tieto články stanovujú najmä podmienky, za ktorých sa vedľajšie živočíšne produkty kategórie 1, 2 a 3 odstraňujú alebo zhodnocujú spoluspaľovaním v prípade, že sú odpadom, predovšetkým vyplýva, že „vedľajšie živočíšne produkty“ v zmysle tohto nariadenia môžu predstavovať „odpad“ v zmysle definície uvedenej v článku 3 bode 1 smernice 2008/98, na ktorú odkazuje článok 3 bod 27 nariadenia č. 1069/2009.

38 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 5 ods. 1 smernice 2008/98 a článok 3 bod 1 nariadenia č. 1069/2009 sa majú vykladať v tom zmysle, že materiál, ktorý nemožno kvalifikovať ako „vedľajší produkt“ v zmysle prvého z týchto ustanovení, možno napriek tomu považovať za „vedľajší živočíšny produkt“ v zmysle druhého z uvedených ustanovení.

### *O druhej otázke*

39 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 1 ods. 3 písm. d) nariadenia č. 1013/2006 vykladať v tom zmysle, že z pôsobnosti tohto nariadenia je na základe tohto ustanovenia vylúčená akákoľvek preprava vedľajších živočíšnych produktov, na ktoré sa vzťahuje nariadenie č. 1069/2009, alebo len určitý druh takejto prepravy zodpovedajúci špecifickým podmienkam, ktoré stanovuje toto posledné uvedené nariadenie.

40 Treba uviesť, že Súdny dvor už na túto otázku odpovedal v rozsudku z 23. mája 2019, ReFood (C-634/17, EU:C:2019:443), ktorý bol vyhlásený po podaní tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

41 V tomto rozsudku Súdny dvor rozhodol, že článok 1 ods. 3 písm. d) nariadenia č. 1013/2006 sa má vykladať v tom zmysle, že preprava vedľajších živočíšnych produktov, na ktoré sa vzťahuje nariadenie č. 1069/2009, je vylúčená z pôsobnosti nariadenia č. 1013/2006 okrem prípadov, keď nariadenie č. 1069/2009 výslovne stanovuje uplatňovanie nariadenia č. 1013/2006.

42 Týmito prípadmi sú tie, ktoré sú uvedené v článku 41 ods. 2 písm. b), článku 43 ods. 5 písm. b) a článku 48 ods. 6 nariadenia č. 1069/2009, ktoré sa týkajú vedľajších živočíšnych produktov zmiešaných alebo kontaminovaných nebezpečným odpadom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. mája 2019, ReFood, C-634/17, EU:C:2019:443, body 53 až 55).

43 Súdny dvor teda dospel k záveru, že článok 1 ods. 3 písm. d) nariadenia č. 1013/2006 nemožno vykladať tak, že z pôsobnosti tohto nariadenia v zmysle tohto ustanovenia je vyňatá len taká preprava vedľajších živočíšnych produktov, ktorá podlieha postupu upravenému v článku 48 ods. 1 nariadenia č. 1069/2009, teda preprava materiálov kategórie 1 a 2 v zmysle článkov 8 a 9 tohto nariadenia, ako aj určitých produktov odvodených z týchto materiálov, s výnimkou vedľajších živočíšnych produktov kategórie 3 v zmysle článku 10 uvedeného nariadenia, na ktoré sa naďalej vzťahuje nariadenie č. 1013/2006 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. mája 2019, ReFood, C-634/17, EU:C:2019:443, bod 60).

44 Z toho vyplýva, že na účely výkladu článku 1 ods. 3 písm. d) nariadenia č. 1013/2006, a teda uplatniteľnosti nariadenia č. 1069/2009, nie je relevantné, či predmetný materiál spadá do kategórie 1, kategórie 2 alebo kategórie 3.

45 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 1 ods. 3 písm. d) nariadenia č. 1013/2006 sa má vykladať v tom zmysle, že preprava vedľajších živočíšnych produktov, na ktoré sa vzťahuje nariadenie č. 1069/2009, je vylúčená z pôsobnosti nariadenia č. 1013/2006 okrem prípadov, keď nariadenie č. 1069/2009 výslovne stanovuje uplatňovanie nariadenia č. 1013/2006.

### *O tretej otázke*

46 Svojou treťou otázkou, ktorú treba chápať s prihliadnutím na informácie zhrnuté v bodoch 22 a 23 tohto rozsudku, ktoré poskytol vnútroštátny súd v súvislosti s materiálmi, ktoré sú predmetom prepravy, o ktorú ide vo veci samej, sa tento súd v podstate pýta, či sa má článok 1 ods. 3 písm. d) nariadenia č. 1013/2006 vykladať v tom zmysle, že toto ustanovenie sa uplatňuje na prepravu zmesi vedľajších živočíšnych produktov kategórie 3 v zmysle článku 10 nariadenia č. 1069/2009 a iných materiálov, kvalifikovaných ako odpad, ktorý nie je nebezpečný v zmysle nariadenia č. 1013/2006, a ak áno, či je v tomto zmysle relevantný podiel, v akom sú vedľajšie živočíšne produkty zastúpené v tejto zmesi.

47 Keďže, ako bolo pripomenuté v rámci preskúmania druhej otázky, článok 1 ods. 3 písm. d) nariadenia č. 1013/2006 vylučuje z pôsobnosti tohto nariadenia prepravu vedľajších živočíšnych produktov, na ktoré sa vzťahuje nariadenie č. 1069/2009 okrem prípadov, keď toto nariadenie výslovne stanovuje, že sa uplatňuje nariadenie č. 1013/2006, treba na účely odpovede na tretiu otázku určiť, či sa nariadenie č. 1069/2009 uplatňuje na zmesi vedľajších živočíšnych produktov a odpadu, ktorý nie je nebezpečný.

48 Pojem „vedľajšie živočíšne produkty“, ako je definovaný v článku 2 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1774/2002 v spojení s článkami 4, 5 a 6 tohto nariadenia, zahŕňa „všetky materiály obsahujúce tieto vedľajšie produkty“. Definícia pojmu „vedľajšie živočíšne produkty“ uvedená v článku 3 ods. 1 nariadenia č. 1069/2009 a články 8, 9 a 10 tohto nariadenia, ktoré odkazujú na materiál kategórie 1, 2 a 3, však už výslovne nespresňujú, že zahŕňajú „všetky materiály obsahujúce tieto vedľajšie produkty“.

49 Z toho však nevyplýva, že normotvorca Únie chcel z režimu zavedeného nariadením č. 1069/2009 vylúčiť vedľajšie živočíšne produkty zmiešané s inými materiálmi.

50 V tejto súvislosti treba v prvom rade konštatovať, že článok 41 ods. 2 písm. b) a článok 43 ods. 5 písm. b) nariadenia č. 1069/2009 stanovujú, že jednak dovoz a preprava a jednak vývoz vedľajších živočíšnych produktov zmiešaných s akýmkoľvek odpadom klasifikovaným v rozhodnutí 2000/532 ako nebezpečný, alebo kontaminovaných takýmto odpadom sa ako výnimky uskutočňujú len vtedy, ak sú splnené požiadavky nariadenia č. 1013/2006.

51 Rovnako odsek 6 článku 48 nariadenia č. 1069/2009 spresňuje, že odchylne od odsekov 1 až 5 tohto článku sa vedľajšie živočíšne produkty a odvodené produkty uvedené v týchto odsekoch, teda materiál kategórie 1 a 2, ako aj niektoré produkty odvodené z tohto materiálu, zmiešané alebo kontaminované takýmto nebezpečným odpadom, zasielajú do iných členských štátov len vtedy, ak sú splnené požiadavky nariadenia č. 1013/2006.

52 Ak by však zmesi vedľajších živočíšnych produktov a odpadu boli úplne vylúčené z pôsobnosti tohto nariadenia, nedošlo by k vloženiu ustanovení o výnimkách týkajúcich sa zmesí vedľajších živočíšnych produktov a nebezpečného odpadu do tohto nariadenia.

53 Po druhé, ako zdôraznil generálny advokát v bode 83 svojich návrhov, skutočnosť, že na zmesi vedľajších živočíšnych produktov a odpadu sa vzťahuje nariadenie č. 1069/2009, potvrdzujú ustanovenia nariadenia č. 142/2011, zmeneného vykonávacím nariadením 2019/1084. Hoci totiž zmeny vykonané týmto vykonávacím nariadením nie sú uplatniteľné na skutkové okolnosti sporu vo veci samej, treba poznamenať, že nariadenie č. 142/2011 v prílohe VIII, kapitole III v súčasnosti obsahuje vzor obchodného dokumentu na prepravu vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov neurčených na ľudskú spotrebu v rámci Únie v súlade s nariadením č. 1069/2009, kde sa medzi tovarmi, ktoré musia byť sprevádzané týmto obchodným dokladom počas ich prepravy v Únii, výslovne uvádzajú zmesi vedľajších živočíšnych produktov a odpadu, ktorý nie je nebezpečný.

54 Po tretie treba uviesť, ako pripomenul generálny advokát v bodoch 73 a 74 svojich návrhov, že z prípravných prác týkajúcich sa nariadenia č. 1069/2009 vyplýva, že normotvorca Únie osobitne preskúmal otázku režimu uplatniteľného na prepravu zmesí vedľajších živočíšnych produktov a odpadu, ktorý nie je nebezpečný, a vylúčil, že na tieto zmesi sa vzťahujú odchylné ustanovenia článku 41 ods. 2 písm. b), článku 43 ods. 5 písm. b) a článku 48 ods. 6 tohto nariadenia, čím vylúčil, aby sa na ich prepravu vzťahovali ustanovenia nariadenia č. 1013/2006.

55 Tak z existencie ustanovení stanovujúcich odchylný režim uplatniteľný na zmesi vedľajších živočíšnych produktov a nebezpečného odpadu, ako aj z preskúmania nariadenia č. 142/2011 a z genézy nariadenia č. 1069/2009 vyplýva, že toto posledné uvedené nariadenie sa uplatňuje na prepravu zmesí vedľajších živočíšnych produktov a odpadu, ktorý nie je nebezpečný.

56 Po štvrté treba uviesť, že tento záver zabezpečuje potrebný účinok ustanovení nariadenia č. 1069/2009 v spojení s cieľom, ktorý toto nariadenie sleduje.

57 Cieľom uvedeného nariadenia je totiž na jednej strane stanoviť súdržný a komplexný rámec hygienických predpisov, ktoré sa uplatňujú najmä na prepravu vedľajších živočíšnych produktov, ktoré sú primerané zdravotným rizikám, ktoré predstavuje zaobchádzanie s týmito vedľajšími produktmi prevádzkovateľmi v rôznych fázach dodávateľského reťazca, od ich získania až po ich použitie alebo likvidáciu, a ktoré zohľadňujú environmentálne riziká spojené s rôznymi činnosťami. Na druhej strane, ako vyplýva z odôvodnení 57 a 58 nariadenia č. 1069/2009, v záujme koherentnosti právnej úpravy Únie sa tiež snaží objasniť vzájomný vzťah medzi ustanoveniami tohto nariadenia a právnou úpravou Únie týkajúcou sa odpadu, najmä nariadením č. 1013/2006, pokiaľ ide o vývoz, dovoz a prepravu vedľajších živočíšnych produktov medzi dvomi členskými štátmi (rozsudok z 23. mája 2019, ReFood, C-634/17, EU:C:2019:443, bod 49).

58 Normotvorca Únie chcel teda nariadením č. 1069/2009, ktoré bolo prijaté neskôr než nariadenie č. 1013/2006, zaviesť úplný rámec pravidiel uplatňujúcich sa na prepravu vedľajších živočíšnych produktov, a pokiaľ nie je výslovne stanovené inak, vyňať prepravu vedľajších živočíšnych produktov, na ktoré sa vzťahuje, z uplatňovania nariadenia č. 1013/2006 (rozsudok z 23. mája 2019, ReFood, C-634/17, EU:C:2019:443, bod 56).

59 Z toho vyplýva, ako uviedol generálny advokát v bode 81 svojich návrhov, že zámerom normotvorcu Únie bolo zahrnúť všetku prepravu vedľajších živočíšnych produktov, vrátane prepravy takýchto vedľajších živočíšnych produktov zmiešaných s odpadom, do pôsobnosti nariadenia č. 1069/2009, pričom prepravu zmesí vedľajších živočíšnych produktov a nebezpečného odpadu podriadil osobitnému režimu stanovenému nariadením č. 1013/2006.

60 Treba spresniť, že vzhľadom na to, že nariadenia č. 1013/2006 a 1069/2009 v tejto súvislosti neobsahujú žiadne údaje, treba sa domnievať, že tieto nariadenia nestanovujú žiadnu minimálnu hranicu, pokiaľ ide o podiel vedľajších živočíšnych produktov nachádzajúcich sa v zmesi týchto produktov a odpadu, ktorý nie je nebezpečný, na to, aby sa uplatnil článok 1 ods. 3 písm. d) nariadenia č. 1013/2006 a režim zavedený nariadením č. 1069/2009.

61 Toto spresnenie však nemá vplyv na povinnosť príslušných správnych a súdnych orgánov uplatniť režim zavedený nariadením č. 1013/2006 na situácie, v ktorých z konkrétnych, relevantných a súhlasných indícií vyplýva, že dotknutý hospodársky subjekt zamiešal do odpadov, ktoré sú predmetom prepravy, množstvo vedľajších živočíšnych produktov, ktorých prítomnosť nemá iné odôvodnenie, než cieľ obísť nariadenie č. 1013/2006 a umelo vyvolať uplatniteľnosť nariadenia č. 1069/2009.

62 V takýchto prípadoch, ktoré odhaľujú existenciu zneužitia, si totiž potreba zachovať potrebný účinok právnej úpravy Únie vyžaduje uplatnenie nariadenia č. 1013/2006, ktorého predmet a účel za týchto okolností preváži nad predmetom a účelom nariadenia č. 1069/2009.

63 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 1 ods. 3 písm. d) nariadenia č. 1013/2006 sa má vykladať v tom zmysle, že toto ustanovenie sa uplatňuje na prepravu zmesi vedľajších živočíšnych produktov kategórie 3 v zmysle článku 10 nariadenia č. 1069/2009 a iných materiálov kvalifikovaných ako odpad, ktorý nie je nebezpečný v zmysle nariadenia č. 1013/2006. Pomer vedľajších živočíšnych produktov v zmesi nie je v tejto súvislosti relevantný.

## O trovách

64 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

1. **Článok 5 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc a článok 3 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 z 21. októbra 2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov neurčených na ľudskú spotrebu a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1774/2002 (nariadenie o vedľajších živočíšnych produktoch), sa majú vykladať v tom zmysle, že materiál, ktorý nemožno kvalifikovať ako „vedľajší produkt“ v zmysle prvého z týchto ustanovení, možno napriek tomu považovať za „vedľajší živočíšny produkt“ v zmysle druhého z uvedených ustanovení.**

2. **Článok 1 ods. 3 písm. d) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 zo 14. júna 2006 o preprave odpadu, zmeneného nariadením Komisie (EÚ) č. 135/2012 zo 16. februára 2012, sa má vykladať v tom zmysle, že preprava vedľajších živočíšnych produktov, na ktoré sa vzťahuje nariadenie č. 1069/2009, je vylúčená z pôsobnosti nariadenia č. 1013/2006, zmeneného nariadením č. 135/2012, okrem prípadov, keď nariadenie č. 1069/2009 výslovne stanovuje uplatňovanie nariadenia č. 1013/2006, zmeneného nariadením č. 135/2012.**

3. **Článok 1 ods. 3 písm. d) nariadenia č. 1013/2006, zmeneného nariadením č. 135/2012, sa má vykladať v tom zmysle, že toto ustanovenie sa uplatňuje na prepravu zmesi vedľajších živočíšnych produktov kategórie 3 v zmysle článku 10 nariadenia č. 1069/2009 a iných materiálov kvalifikovaných ako odpad, ktorý nie je nebezpečný v zmysle nariadenia č. 1013/2006, zmeneného nariadením č. 135/2012. Pomer vedľajších živočíšnych produktov v zmesi nie je v tejto súvislosti relevantný.**

Podpisy